बार्हस्पत्यो भरद्वाजः।अग्निः। अनुष्टुप्, ६ शकरी।

अग्ना यो मर्त्यो दुवो धियं जुजोषं धीतिभिः। भसन्नु ष प्र पूर्व्य इषं वुरीतावंसे॥ ६.०१४.०१ यः। मर्त्यः- मनुष्यः। अग्नो- पावके सत्कतो। दुवः- सेवाम्। धियम्- चित्तधारणाम्। धीतिभिः-धीभिः। जुजोष- सेवते। सः। नु- क्षिप्रम्। पूर्व्यः- सनातनमार्गस्थः। भसत्- प्रकाशते। अवसे-रक्षाये। इषम्- सदेषणम्। प्र- प्रकर्षेण। वुरीत- वृणुते॥१॥

अग्निरिद्धि प्रचेता अग्निर्वेधस्तम् ऋषिः। अग्नि होतारमीळते युज्ञेषु मनुषो विद्याः॥ ६.०१४.०२ अग्निः। इत्- एव। हि- खलु। प्रचेताः- प्रकर्षचेतनः। अग्निः। वेधस्तमः- अतिशयेन मेधावी विधायकः। ऋषिः- सूक्ष्मदर्शी। अग्निम्। होतारम्- देवाह्वातारम्। यज्ञेषु। मनुषो विशः- मनुष्यप्रजाः। ईळते- स्तुवन्ति ॥२॥

नाना ह्यर्प्नेऽवंसे स्पर्धन्ते रायौ अर्यः। तूर्वन्तो दस्युमायवौ व्रतैः सीक्षंन्तो अव्वतम्॥ ६.०१४.०३ अग्ने। अवसे- रक्षायै। अर्यः- आर्यशीलाः। रायः- दानयोग्यसम्पदः। नाना- नानाविधाः। स्पर्धन्ते- अहंपूर्वाः साधकं प्रति आगच्छन्ति। आयवः- मनुष्याः। अव्वतम्- अधार्मिकम्। दस्युम्- स्तेनम्। तूर्वन्तः- हिंसन्तः। सीक्षन्तः- अभिभवितुमिच्छन्तो भवन्ति॥३॥

अग्निर्प्सामृतीषहै वीरं देदाति सत्पेतिम्। यस्य त्रसिन्ति शवेसः संचिक्षि शत्रेवो भिया॥ ६.०१४.०४ यस्य। सञ्चक्षि- सन्दर्शने। शवसः- बलात्। भिया- भयेन। शत्रवः- रिपवः। त्रसिन्ति। तम्। अप्साम्- आप्तव्यानां सम्भक्तारम्। ऋतीषहम्- अरात्यिभभावुकम्। सत्पितिम्- सतां पालकम्। वीरम्। अग्निः। ददाति- यच्छिति॥४॥

अग्निर्हि विद्यनां निदो देवो मतीमुरुष्यति। सहावा यस्यावृतो र्यिर्वाजेष्ववृतः॥ ६.०१४.०५



वाजेषु- यज्ञेषु । यस्य । रियः- दानयोग्यधनम् । अवृतः- अनाच्छादितम् । मर्तं- तं मनुष्यम् । सहवा- सहनशीलः । देवः । अग्निः । हि- खलु । विद्यना- विद्यया । निदः- निन्दाभावनातः । उरुष्यति- रक्षति ॥५॥

अच्छो नो मित्रमहो देव देवानम्रे वोर्चः सुमृतिं रोर्दस्योः।

वीहि स्विस्तं सृक्षितिं दिवो नृन्द्विषो अंहाँसि दुरिता तरेम ता तरेम तवार्वसा तरेम॥ ६.०१४.०६ नः- अस्मदर्थम्। मित्रमहः- महामित्र। देव- द्योतनशील। अग्ने- पावक सत्क्रतो। देवानच्छ-देवानभिलक्ष्य। रोद्स्योः- द्यावापृथिव्योर्वर्तमानस्त्वम्। वोचः- वद। दिवः- चिदाकाशस्य। सुक्षितिम्- शोभनभूमिकाम्। स्वस्तिम्- भद्राम्। वीहि- गमय। तव- भवतः। अवसा- रक्षया। नृन् द्विषः- द्वेष्टृन्। अंहांसि दुरिता- अघानि। ता- तानि। तरेम॥६॥

